

TALE

27. maj 2009

J.nr. 2009-0004084

PS/lsj

Beskæftigelsesministerens tale til samråd den 27. maj om Rigsrevisionens rapport om beskæftigelsesindsatsen overfor kontanthjælpsmodtagere og kommunaliseringen af jobcentre

Samrådsspørgsmål:

Spørgsmål E/D:

”Idet henvises til statsrevisorernes beretning 12/2008 om kommunernes beskæftigelsesindsats over for kontanthjælpsmodtagere og statsrevisorernes bemærkninger hertil anmoder udvalget om ministerens kommentarer til den af Rigsrevisionen og statsrevisorerne fremførte kritik.”

Spørgsmål F/E:

”Ministeren bedes redegøre for, hvilke overvejelser beretningen giver anledning til for så vidt angår at stoppe kommunaliseringen af jobcentre.”

Spørgsmål G/F:

”Hvilke initiativer vil ministeren tage på baggrund af Kommunernes Landsforenings henvendelse på L 185 – bilag 14 og svar på L 185 spørgsmål 41 med henblik på at sikre, at ingen kommuner taber på kommunaliseringen?”

Svar:

Udvalget har stillet de samme 3 spørgsmål til henholdsvis L 184 og L 185. Jeg besvarer spørgsmålene samlet.

Bemærkninger til Rigsrevisionens kritik (sp. E/D)

Vi ved, at en aktiv beskæftigelsesindsats er vejen til flere i arbejde. Regeringen har derfor gennem de sidste syv et halvt år gjort op med tidligere tiders politik og menneskesyn. Vi mener ikke, at ledige kontanthjælpsmodtagere skal overlades til passiv forsørgelse. Og vi mener ikke, at fokus og investe-

ringer i den aktive beskæftigelsesindsats kun skal komme de forsikrede ledige til gode.

Regeringen har derfor gennem en lang række reformer lagt vægt på, at ingen borgere må overlades til sig selv på passiv offentlig forsørgelse.

Men vi er ikke i mål endnu. Rigsrevisionens undersøgelse af jobcentrenes beskæftigelsesindsats over for kontanthjælpsmodtagere viser blandt andet, at mange jobcentre ikke sikrer, at kontanthjælpsmodtagerne får den aktive indsats, som de har krav på. Dette ved vi også godt fra de løbende målinger på jobindsats.dk. Så det kommer ikke bag på mig.

Det viser derimod, at det er et langt sejt træk at sikre, at alle borgere, og det gælder ikke mindst dem, der har svært ved at finde fodfæste på arbejdsmarkedet, får en hyppig og aktiv hjælp af jobcentrene.

Men vores politik virker. I løbet af de seneste fem år er antallet af kontanthjælpsmodtagere faldet med 28.000 personer.

Kommunerne har da også forbedret deres indsats, så flere kontanthjælpsmodtagere får samtaler og tilbud til tiden. Nye tal fra Jobindsats.dk viser, at siden 2004 er andelen af kontanthjælpsmodtagere, der får deres første tilbud til tiden, steget fra 49 til 63 procent. Og andelen af samtaler, der gives til tiden, er steget fra 54 til 79 procent siden 2006, hvor de første målinger foreligger.

Men det er stadig ikke godt nok. Det er uacceptabelt, at mange kommuner ikke formår at give kontanthjælpsmodtagere tilbud til tiden. Rigsrevisionens undersøgelse sender derfor et stærkt signal til landets borgmestre om, at de skal have større fokus på, at alle borgere får den aktive og jobrettede beskæftigelsesindsats, som de har krav på.

Til gengæld overrasker det mig, at kommuner har modtaget refusion, som de slet ikke er berettiget til. Jeg kan på ingen måde være vidne til, at kommuner modtager refusion for en indsats, som de slet ikke har gennemført. Det går ikke kun ud over statens pengekasse. Det går også ud over de borgere, som ikke får de tilbud, de har krav på.

Vi har derfor indskærpet meget kraftigt over for landets borgmestre, at det her ikke er godt nok. Kontanthjælpsmodtagere skal have en aktiv beskæftigelsesindsats, og de skal have den til tiden. Og kommunerne skal have styr på, hvordan de konterer deres udgifter.

For at understøtte arbejdet med den aktive beskæftigelsesindsats i kommunerne har jeg derfor lanceret en handlingsplan med seks initiativer.

For det første er der sket en kraftig indskærpelse over for landets borgmestre om at rette hurtigst muligt op på den aktive beskæftigelsesindsats og refusionen af kontanthjælpsudgifter.

For det andet vil Beskæftigelsesministeriet iværksætte en fokusrevision i regnskaberne for 2010, hvor de kommunale revisorer foretager en særlig stikprøvebaseret revision af den aktive beskæftigelsesindsats.

For det tredje bliver der oprettet en task force med eksterne eksperter i hver beskæftigelsesregion. Task forcen skal bidrage til at effektivisere jobcentrenes arbejdsgange, når jobcentre holder jobsamtaler og giver aktive beskæftigelsestilbud til borgerne.

For det fjerde sker der en intensiv formidling af best practice på tværs af jobcentre. De gode jobcentre skal inspirere de mindre gode jobcentre.

For det femte bliver det lovbestemte visitationstilsyn målrettet de kommuner, der har særlige problemer med at afholde samtaler til tiden. Resultaterne af tilsynet skal indgå aktivt i beskæftigelsesregionernes dialog med jobcentrene.

For det sjette vil jeg i løbet af efteråret fremsætte et lovforslag med henblik på at sikre, at jeg får en generel bemyndigelse til at fastsætte nærmere retningslinjer om de kommunale revisorers tilsyn på beskæftigelsesområdet.

En aktiv beskæftigelsesindsats for alle ledige er som sagt vores klare mål, og jeg synes, vi er nået et pænt stykke ad vejen.

Stoppe kommunaliseringen af jobcentrene (sp. F/E):

Til spørgsmålet om, hvorvidt jeg vil stoppe kommunaliseringen af jobcentrene, kan jeg meget klart sige, at det indgår ikke i mine overvejelser.

Jobcentre med én ledelse, én økonomistyring og en samlet finansiering vil være bedre rustet til fremtidens udfordringer end jobcentre med to af hver. Omorganiseringen vil frigøre ressourcer fra den daglige administration som i stedet kan bruges på at skaffe ledige i arbejde.

Og lad os så få aflivet myten om, at omorganiseringen vil skabe kaos i jobcentrene. Faktum er, at medarbejderne allerede i dag arbejder i jobcentrene, og at de skal lave det samme som før. De skal ikke flytte arbejdsplads – ja, de fleste skal ikke engang flytte skrivebord. Der er tale om en organisatorisk omlægning, hvor nogle af medarbejderne får ny arbejdsgiver.

Tidspunktet for en omorganisering er velvalgt, da det vil frigive ressourcer til ledige og virksomheder. Det er der særligt brug for nu, hvor vi oplever stigende ledighed.

Finansieringsmodel (sp. G/F)

KL har i sin henvendelse ønsket, at kommunerne får fuld dækning for alle udgifter, der er forbundet med beskæftigelsesindsatsen. Dermed er der ingen incitament tilbage.

Det kan i KL's model ikke betale sig økonomisk for den enkelte kommune at gøre en særlig indsats for at nedbringe ledigheden, fordi tilskuddet til kommunen reduceres svarende til faldet i ledigheden i kommunen. Dermed forsvinder hele hensigten med finansieringsomlægningen.

Det har hele tiden været hensigten med aftalen om at kommunalisere beskæftigelsesindsatsen, at kommunernes overtagelse af finansieringsansvaret for de forsikrede ledige skulle skabe incitament, der belønner kommuner, der gør en særlig god indsats for at nedbringe ledigheden.

I det lovforberedende arbejde har regeringen været meget opmærksom på, at finansieringsomlægningen ikke måtte gå ud over den økonomiske bæredygtighed i kommunerne. Dette hensyn har vejet særligt tungt i lyset af den aktuelle økonomiske afmatning og den stigende ledighed.

Regeringens forslag til finansieringsmodel indeholder da også en række elementer, der beskytter den enkelte kommune mod uforholdsmæssigt store stigninger i udgifterne som følge af stigende ledighed. Der er særligt høje refusionsprocenter og kommunerne kompenseres for alle udgifter i starten af ledighedsperioden.

Endelig er der i modellen indbygget en forsikringsordning, der sikrer at ingen kommuner fra det ene år til det andet kan få så store stigninger i udgifterne, at det får betydning for fx kommunens øvrige udgifter på velfærdsområdet.

Det fremgår da også af mine svar til udvalget, at de økonomiske konsekvenser for den enkelte kommune af selv meget store stigninger i ledigheden er begrænsede.

Alt i alt er regeringens finansieringsmodel afbalanceret og sikrer på den ene side, at der gradvis bliver incitament til at gøre en særligt god beskæftigelsesindsats og på den anden side, at ingen kommuner får urimelige økonomiske byrder som følge af stigninger i ledigheden.

Jeg må derfor afvise KL's forslag, da det som sagt fjerner alle incitament og i øvrigt henviser til, at KL tidligere har anerkendt, at regeringens finansieringsmodel giver en god beskyttelse mod urimelige forringelser af den enkelte kommunes økonomi.